

DOMOVINA

Kuhinja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne priložbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 50 kr., za četrto leta 80 kr., katere naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Slovenskega naroda — politična pomlad.

Le vstani ubogi narod moj,
Do danes v tla teptan,
Pepelni dan ni dan več tvoj,
Tvoj je — vstajenja dan!
S. Gregorčič.

Kristjani vesoljnega sveta praznujemo čez par dni vstajenje Izveličarja našega. Pred prago smo tajnostnemu trenutku, ko se bode razlegal po cerkvah in javnih mestih veseli: „Aleluja! Resurrexit!“ Vesel raduje se kristjan teh velikonočnih praznikov!

In baš v času vstajenja božjega Sina zbuja se jame tudi narava iz zimskega spanja.

Prvi znaki pomladanskega solnca pričenjajo obsevati s svojo toploto utrjeno zemljo, in da si je kruta zima marsikateremu bitju zamorila življenje, pomladansko solnce vzbudi vendar v celi naravi zopet prerojenje, in kot bi električna iskra švigala po njej, jame se na vseh koncih in krajih gibati — novo življenje. Pa tudi — človek. Tudi v njem se baš o velikonočnih dneh pojavi nekako prerojenje. . . . Ni čuda. Saj je tudi srce človeško pristopno vsem blagim utisom, ne samo naravnim, nego tudi — verskim!

Da, da — Velika noč je tu in pomlad! Vse ju že nestirno pričakuje, vsaj je bila dolga ta štiridanska postna doba in dolga tudi zimska. Kdo bi ne hrepenel po tej premembi!

A daljši kot ti dve, je doba trpljenja — slovenskega naroda. Dolga stoletja že traja, in nihče ne ve še temu ubornemu narodu prerokovati: koliko časa se mu bo še bojevati in trpeti. To pa se lahko reče o njem, da, ko bi ne bil tako žilav in vstrajen ta narod, zginil bi bil že zdavnaj s površja te usodepolne zemlje in že zdavnaj bi o njem ne bilo govora in sledu, ko bi ne zaupal v Boga, samega sebe in svojo usodo!

Petdeset velikonočnih praznikov obhajali smo od tedaj, ko se je tudi Slovincu jelo deliti nekoliko ustavne pravice, in da si je ni bil deležen v polni meri, kakoršna mu je pripadala, in katere so bili deležni drugi narodi v Avstriji v polni meri, slovenski narod vendar — le se ni grozil nad krivico, temveč udal se je v svojo usodo in potrpel, nadejajoč se pri tem — boljše prihodnosti; a, kedaj je učaka, in kedaj pride že vendar tudi zanj „vstajenje dan“ iz — politične sužnosti?

To je vprašanje, ki se slehernemu Slovincu nehote vriva na misel, ko premišljuje tek življenjskih sil in premembo uredb v državah, ki jih ima vendar vse v oblasti — človeška vladajoča roka!

Pomlad je tu, vstajenja doba, Slovenec je — še ni učakal! Ustavno življenje se v Avstriji zadnji čas čudno razvija. Skoraj bi človek sumil, da je Slovenec rojen le za trpljenje in sužnost. Česar so drugi že nasitili, Slovenec še le v drobtinah dobiva! . . .

Od leta do leta goji slovenski narod nove npe do popolnega doživanja pravice, a od leta do leta doživlja le prevlado . . .

Faktorji, ki so na krmilu državne uprave, ločijo njene narode že nekaj časa sem v „več“ in „manj vredne“ in po tem načrtu jih tudi vladajo. In dočim imajo prvi vsega v obilici, se morajo — v eni in isti državi, pod enim in istim vladanjem — drugi boriti celo za svoj obstoj; in to so — slovanske manjšine!

„Jaz hočem mir med mojimi narodi!“ zaklical je vladar v l. 1883., ko so posamezne kronovine obhajale šeststoletnico odkar so priklopljene bile pod avstrijsko žezlo. — Komu je to zaklical? Narodom ne, pač tudi njim, toda v prvi vrsti onim, ki jih je s svojo milostjo posta-

vil na čelo svoji vladi, izročivši jim s tem oblast, a tudi dolžnost — pravično vladati!

A od te pravice se Slovenci nismo nasitili niti v teh 600 letih, kar stojimo pod avstrijskim žezlom, niti v petdesetih letih trdega boja! Tu vpije pravica nad krivico: Kako dolgo še bo trajala ta — sužnost?

Te dni obhajata kristjan in narava vstajenje. Slovenec, ki spolnjuje vestno vse državljanske dolžnosti, hoče tudi deležen biti političnega svojega vstajenja. Tisti, ki so ga do zdaj tiščali v sponah, so dolžni osvoboditi ga iz njih in konec narediti nadvladji, ki bi se rado pospelo do vrhunca svoje veljave.

Avstrija ne bo nikdar samonemška, a če slovanski narod v njej ne bo srečen, tudi obstoj njen ne bo varen; trdno upa pa slovanski narod, da pride v njej vendar tudi dan vstajenja — zanj! Seli ne vara?!

Socijalna demokracija v Slovencih.

Ta, pred kakimi desetimi leti na naša tla iz Nemčije in drugod uvedeni osat, jel je vidno usahnevati, in bolezen na kateri hira — je „sušica“.

V Slovencih tla niso ugodna za vsako revolucionarno zeljišče, in če se tudi nekaj časa drži — dokler se skrbno zaliva in z velikim trudom goji, — pa pride kmalu slana in vse pomori: korenine in deblo s priratski.

Socijalna demokracija izven Avstrije je pred par leti razposlala po večjih mestih iz svojega glavnega gnezda par kričečih gavranov in ustanovila tiskana glasila, da bi z njimi prebudila zaspani svet ter ga vspodbudila za ideje, ki cikajo močno na anarhizem in revolucijo, in

LISTEK.

„Vezhna pratika.“

(Spisal Potočnik.)
(Konec.)

„Gospod Koren doma?“ je vprašal po običajnem pozdravu gospo Murnovo.

„Ravno je odšel. Česa pa želite?“

„A, nič posebnega. Tule sem dobil nekaj čudnega, neko pismo, ki ni ne tirjatev, ne poziv, ne opomin, ampak. — — — Sam ne vem, kaj bi rekel, da bi bilo prav. . . .“

„Od gospoda Korena?“

„Da, od njega.“

„Pa pokažite!“

„Seveda, seveda. . . . Tu je imate in izročite je gospodu Korenu ter mu recite, da so mi take čudne pošiljatve od gosposke veliko bolj ljube, kakor kake tirjatve. . . . Pa z Bogom!“

Odšel je proti stopnicam.

„No, pa recite mu tudi, da se naj drugič ne zmoti, ko bo se ponujal katerej!“

Zadnje besede je spremljal z glasnim smehom.

Gospa Murnova pa je hitela s pismom v kuhinjo ter čitala in čitala neverjetno kimaje z glavvo: „Gledé na ponudbo v 43. št. „Naših zahtev“ Vam pišem. — — —“

In v tistem hipu je šinila gospej Murnovi v glavo neka misel.

„Štirideset goldinarjev služi Koren — Vrhovnik Štirideset — trideset. — — — Kaj bi premišljevala! Pa naj sem jaz ona, ki išče moža po listih! . . . Gotovo bo verjel, da sem jaz tista. — Niti inserata mi ni trebalo plačati. Tako slepo naključje!“

Gospej Murnovi se je smejalo celo srednjelice.

„Branil se me ne bo. — Kako, da že prej nisem mislila na kaj takega. . . . Pa, kaj bi to premišljevala. Še danes mu namignem.“

Gospa Murnova je storila, kakor je sklenila.

„Oh, dober večer, gospod Koren!“ ga je prijazno pozdravila, ko je prišel domov. „Danes pa ste hitri. Ali vam ni bilo hladno, gospod Koren, ko si niste vzeli haveloka. Zvečer piha mrzla sapa.“

Koren ni utegnil niti odzdraviti, tako naglo je govorila.

„Včeraj ste bili slabe volje, kaj?“

„Da, da. Včasih že človeku tako pride. . . .“

„No, in danes? Sicer pa, kaj vas motim tukaj, ko se lahko v sobi kaj pogovoriva; veste meni je grozno dolgčas.“

Šla sta v sobo.

Gospodu Korenu je dobro djala zgovornost Murnove; otrese se je vsaj za nekaj časa mislij, ki so ga mučile že precej dnij.

Govorila je o vsem mogočem, on pa jo je nemo poslušal ter tu pa tam z glavo prikimal.

„Ali že veste, da se Vrhovnik ženi, ali pa se vsaj hoče?“ ga je nenadoma vprašala.

„Vem, vem. . . .“

„Torej vam je povedal.“

„Ne.“

„Kako pa veste?“

„Hm, videl sem ga pri nekem oglu z neko — neko gospo.“

„A-a? In ste jo spoznali? — Seveda. In ste slišali, kakov odgovor je dobil? . . .“

Gospod Koren je smešljaje se prikimal.

„Vi zalezovalec, vi! Kaj takega bi si od vas, gospod Koren, res ne mislila. Na-a! . . .“

Začel si je gladiti lase.

„In veste, zakaj mu je — zakaj sem mu odrekla? . . . Radi tega tukaj-le — —“

Pomolila mu je pismo.

Gospod Koren je izbulil oči; a gospa Murnova je opazovala z zadovoljstvom učinek svojega nenadnega, dobro premišljenega napada. — — — — —

In drugega dne je osnažil gosp. Koren „Vezhno pratiko“ večtedenskega prahu ter jo obesil na duri.

s tem hotela organizovati močno armado proti obstoječemu javnemu redu in človeški družbi.

Bog sam ti ga vedi, kako je nameravala ali še namerava ta družba nezadovoljnežev XIX. stoletja zadostiti svojemu na pol divjemu, na pol roparskemu nagonu ter izpeljati svoj načrt, ko si je zapisala na rudeči svoj prapor: razdelitev premoženja, odpravo vojaštva, preosnovno državne uprave in — gospodarstvo vesoljnega sveta po njenih principih! Tega sama niti zdaj še ne ve, pa vendar živi — koder je ni še „slana zamorila“ v tej domišljiji, da se bo čez toliko in toliko let uresničila njena velika ideja, če ne do cela pa vsaj na pol, v kaki deželni — norišnici.

Pri nas pa socijalnodemokratski osat nima sreče. Kakor pomaranče, limone in tako južno sadje ne vspeva v naši zemlji, tako tudi socijalna demokracija v naših deželah gine od dne do dne bolj; v vsih slovenskih pokrajinah je že komaj imena vredna, — kajti ideje, ki jih je pri nas zasajala v srca nižjih slojev, so odveč nerazumljive in — smešne, drugič ne žrtvuje potrebnih svot za navdušenje, tretjič ni na razpolago potrebnih voditeljev in slednjič je treba dandanes ne samo veliko kričati nego tudi veliko delati, če se hoče našega delavca ali druge podobne sloje pridobiti na svojo stran.

Stranka, ki hoče imeti za seboj zvesto krdo, mora v dejanji pokazati, da res misli koristiti mu, če je le za nos vodi z besedami in tiskom, jo bode delavec ali kdor si že bodi, kmalu zapustil. — Pomagati je treba našemu revnemu človeku! Ne pa ga — zastrupljati in hujskati!

Tega vsega pri nas socijalna demokracija ne stori in ne žrtvuje. Ona le zastruplja in hujska!

In ker ji organizatorji od zunaj ne pošljejo potrebne pomoči in gmotne podpore, pri nas doma pa iz lastnega žepa svojih voditeljev dobiti in plačati nemore, zgublja med resnimi ljudmi veljavo in čast, čemur je nasledek ta, da — umira!

Kako pa naj se vzdrži v nas, če sama ne vé kaj hoče? Če sama sprevidi, da mora prejšnji dan priti, predno se le jedna njenih idej v nas uresniči!

Slovenski revež si — ako je pošten, povsod lahko pomaga in življenje zboljša, le pri socijalni demokraciji si ga ne bo. Če ji torej pri nas čuk poje že mrtvaško pesem, je to le posledica vidnega njenega pojemanja, kateremu sledi kmalu — zadnji zdihljej! Rudeči prapor — bleđi!

„Pogled na Slovence i hrvatsko državno pravo.“

Pod tem naslovom je prinesla „Hrvatska Domovina“ obširno zgodovinsko razpravo, v ka-

teri dokazuje, da so slovenske pokrajine Štajarska, Kranjska in Koroška skupni in nerazdeljivi del kraljevine Hrvatske, da so razni vladarji pripoznavali ukupnost hrvatskega in slovenskega ozemlja, dokler se je bilo tem zemljam vzajemno braniti napram raznim sovražnikom, katerih vladarji niso mogli ali marali po svoji lastni moči odganjati.

Povod k tej razpravi je dala hrvatsko-slovenska skupščina lanske jesen v Trsatu.

Omenjeni list piše v svojem uvodu med drugim: „Divide et impera“ (razdeli ter vladaj), to tuje načelo zadalo je težko in krvavo rano hrvatskemu telesu. Težo tega načela skusili so Hrvatje, in potem tudi njihova veja Slovenci, kateri so se nastanili po Koroški, Kranjski in Štajarski. Dandanes zdihujejo ti trpini pod tem jarmom. Predani na milost in nemilost Nemcem in Italijanom, narodom, kateri se niso v ničem pokazali, da so vsaj po nekod prijazni upravičenim zahtevam teh mučenikov.

Trsatska skupščina ostala je v spominu vsakega Hrvata. Tem povodom se hočemo potruditi, prinesiti po mogočnosti razloge za ukupni temelj in delo Hrvatov s Slovenci t. j. kakšno pravico imajo Slovenci, da zahtevajo združenje s Hrvatsko in da se postavijo na temelj hrvatskega državnega prava.

Potem dokazuje, da so imeli Slovenci že v začetku 7. stoletja svojo pokrajino na Koroškem, takozvano Ziljsko dolino, kjer se bori slovenščina trinajst stoletij s švabščino. Dokazano pa je, da so Hrvatje kmalu zasedli Panonijo in Ilirik, kjer so bivali zajedno z bratskim narodom slovenskim. Ta naroda pa nista prišla v omenjene pokrajine kot posilniki ali ubežniki tujega jarma, nego ju je povabil cesar Herakli, da zapuščene in nekultivirane pokrajine obljudio ter napravijo rodno zemljo. Kakšna drznost je tedaj naših Nemcev in Italijanov, ako nas smatrajo za tuje pleme, dasi baš o njih smemo mi kaj tacega z vso pravico trditi.

V 7. stoletju nastale so v starem Noriku tri slovenske pokrajine: Kranjska, Koroška in Istra. Narodi teh pokrajin so se borili v 9. stoletju združeni s Hrvati zoper Franke. Vzhodni in južni del te pokrajine je k hrvatski državi po svoji politični meji, dočim je segal po etnografski meji hrvatski in slovenski živeli zajedno daleč na iztok.

Leta 822. vzdignil se je Ljudevik sisečki zoper Franke ter potegnil Istro, Kranjsko in Spodnje Štajarsko v svojo oblast. Slovenci od Drave do Soče so se mu z veseljem podvrgli. Ker je pa bil premagan, padli so Hrvatje in Slovenci zopet pod jarem Frankov ter bili medsebojno ločeni.

Hrvatje so se pozneje pod svojim banom Trpimirom osvobodili Frankov ter dobili svoje kraljestvo, katero je obsegalo tudi po večini Slovence.

„Da, gospod doktor.“

„Tako!“

In zopet se je vzdignil kolobarček proti stropu, se med lahnim zibanjem zoževal, raztezal, pretrgoval, združeval, nazadnje razpušil.

„In kaj je s to neumno „srečno bodočnostjo?“ Pri teh besedah mu je pokazal majhen kuvert.

„Nalašč mi tega menda niste naredili; za to bi bili pre — prene — No, pa idite!“

Gospod doktor v veliko srečo Korenovo ni bil slabe volje; sicer bi slišal lepo kopo prav gorkih. Zvečer se je baje gospod doktor pri čaši piva celo šalil z neljubim dogodkom ter pripovedoval v odlični družbi, kako bi ga Koren nehote skoro spravil do tega, da bi se oženil z vdovo brez otrok in z majhnim premoženjem. Korenovega imena še nikdar ni imenovala tako visoka gospoda, kakor tisti večer; in stari Koren, ki je pa raje slišal na ime Vrban, bi gotovo rekel — ko bi še živel in tisto slišal, — da „Vezhna pratika“ ne laže in da še iz njegovega Mihala bo nekaj, ko se ga spominja celo taka gospoda.

„Torej vam je pisala anonimno pismo?“ je vprašal gospod adjunkt dr. Novak.

„Da. In pridjala je tudi ono tirjatev za Janeza Vrbanika, kojoj je Koren pri zapiranju

Doba miru in bratske svobode pa ni dolgo trajala. Prišli so Mažari. L. 915. obrani hrvatski ban Tomislav Slovence v bitki pri Ljubljani.

Ne da se dvomiti, da je užival slovenski narod obrambo domačih hrvatskih kraljev. Slovenci so pripoznali hrvatskega kralja za svojega gospodarja. Hrvatsko kraljestvo se je razprostiralo od Kotora do Koroške, pod katero se je prištevata tudi današnja Kranjska in Štajarska z jedne strani, a z druge strani pa dežele do Donave.

L. 1490 potrdi kralj Vladislav Hrvatom vse pravice kraljestva ter obeča in se zaveže, da bo branil gotove trdnjave in gradove na Štajarskem, Koroškem in Kranjskem proti Maksimilijanu avstrijskemu — dokaz, da so imeli hrvatski vladarji pravico, da, dolžnost se zavzemati tudi za slovenske pokrajine.

Često so prihajali poglavarji slovenskih pokrajin, osobito iz Štajarske na Hrvatsko, da so se tam pogovorili o zajedni organizaciji.

Kako so smatrali na Hrvatskem zadeve slovenskih dežel za svoje lastne, kaže dejstvo, da je hrvatski sabor leta 1620. imenoval štajarskega glavarja Gallera zaradi zaslug za Štajarsko pravim udom Hrvatske.

Ko je padel v mohački bitki hrvatski kralj, postala je Hrvatska svobodna, da si izbere drugega kralja. Izbrala si je samostalno Ferdinanda, ki je bil češki kralj ter vojvoda Štajarske, Kranjske in Koroške. Taisti Ferdinand pa je tudi svečano obljubil, da bode varoval državno pravo, privilegije in svoboščine kraljevine Hrvatske zajedno sosednimi deželami.

Za časa turških navalov rotili so avstrijski vladarji sami Hrvate in Slovence, naj delujejo zajedno, češ, sicer si bodo osvojili Turki Štajarsko, Koroško, Kranjsko in Istro ter sploh vse kar je hrvatsko kraljestvo in kar se zove Hrvatska.

Tako je pisal cesar Ferdinand hrvatskim in slovenskim stanovom, imenoval tri kraljestva namreč ogrsko, češko in hrvatsko, a k hrvatskemu je prišteval izrecno tudi omenjene tri slovenske pokrajine.

Ko so sprejeli Hrvatje pragmatično sankcijo od Karola VI., ko je hotel ta spraviti svojo hčer Marijo Terezijo na prestol, omenjal je v dekretu, da le oni zamore biti vladar — kralj Hrvatske, ki poseduje razven Hrvatske tudi Štajarsko, Kranjsko in Koroško.

List zaključuje: „Upanje in čas je, da zahtevajo narodi svoje. Sreča veličina, slava in bodočnost vsakega naroda zavisi od njega. Dovolj je varala tuja roka nas brate, dovolj je prelite krvi za tujca, vzdramimo se in zahtevajmo svoje pravice! Zjediniimo in složimo se, pretrgajmo vse umetne vezi, katere nas ločijo ter zatečimo se vsi pod obrambo svetega in rešilnega načela: „Bog i Hrvati!“

Idilično se glasijo ti dokazi, blažilno nas dirnejo liki čarobni sen o zdavno zgubljeni, a

X.

Še jedno je moral pretrpeti gospod Koren, predno je stopil v sladek jarem zakona. Od strogega gospoda šefa je izvedel nekaj, kar bi ga spravilo skoraj ob um, če bi ne imel v debeli osebi svoje neveste angelja-tolažnika.

Gospod šef ga je nekega dne poklical k sebi.

Koren ni bilo nikdar prav pri srcu, ko je moral k njemu; ni si bil sicer v svesti kakega večjega pregreška, toda bal se je vendar le ostrih njegovih pogledov. Pač, nekaj se je pregrešil; zadnje dni je pisal slabše, počasneje, večkrat se je zamislil, odložil pero ter gledal v strop . . . Morebiti ga kliče radi tega — Kaj, če je izvedel o njegovi ženitvi? — Tega menda ni.

Vravnal si je kravato, potegnil dva-trikrat z roko po laseh, zakapčlil tesno suknjo ter vstopil.

Koren se je globoko, prav nerodno priklonil, gospod šef pa je puhnih bel kolobar dima proti stropu.

„Lepe reči, lepe, gospod Koren!“

„Nič dobrega mi ni pričakovati,“ si je mislil Koren ter začudeno gledal proti mizi, kjer je sedel gospod.

„Ste-li oddali ono pismo za Janeza Vrbanika, v kojem ga tirjam za sedem goldinarjev?“

kuvertov menda zamenjal s svojim „srečni bodočnosti“ namenjenim pismom. Vse mi poslala „retour“. Ta smola! . . .“

Gosti oblaki dima so se podili po sobi ter se ovijali okoli glav zbrane gospode.

„Na zdravje Korenu in njegovi bodoči!“ je zahreščal debeli gospod profesor, da se mu je trebuh stresel; in zvrnil je v sebe čašo piva.

„Ali je verjeti, da ste ji bili namenjeni pisati? . . .“

„Piše mi,“ je odgovarjal vprašanec, „da se ji je zdelo čudno, da bi ji jaz hotel pisati; dolgo, dolgo je premišljevala, kaj bi storila. Ona tirjatev je bila moja, to je vedela. . . . A kako je prišel na kuvert njen v listu objavljeni posterantski naslov, tega si ne more tolmačiti. Najbrž je kaka pomota, piše Nazadnje razlaga svoje razmere ter me roti, naj ji razjasnim vso stvar, naj nje, uboge vdove ne volim za nos“

„Köstlich! Famos! . . .“

„Izvrstno!“

„Dobro, prav dobro“

In zopet so se praznile čaše penečega se piva.

V skrajnem, polutemnem kotu je sedel Vrhovnik ter z levico sukal tanko „šport“ z desnico pa se sprehajal v dolgih, gostih laseh.

zopet najdeni sreči. Dasi smo otožne priče, koliko se je boriti bratom Hrvatom za zopetno priboritev svojega lastnega državnega prava — zaman; dasi vemo koliko je dati za nekdanje obljube vlad in voditeljev iste — istotako danes — naj si pa bodo iste v besedi, na pergamentu ali v — osnovnih državnih zakonikih, vendar nam vliiva osrečevalno misel v obupana srca zavest, da naš bratski narod hrvatski goji brezmejno vzajemnost do nas Slovencev, da nas ne misli nikakor izročiti lastni usodi nikomur, nego tirja spojitve sorodne krvi, posestvi in mišljenja.

Ta zavest nam ostane svetišče, ohraniti si jo hočemo, če tudi le idejalno v bratskem sočustvovanju. Bog i Hrvatje — s Slovenci!

Celjske novice.

Vesele praznike in srečno „Alelujo“ želimo vsim prijateljem, znancem, dopisnikom, naročnikom in čitateljem.

Uredništvo in upravništvo „Domovine“.

(„Delavsko podperno društvo v Celju“) izvolilo si je na občnem zboru v nedeljo, dne 26. t. m. v odbor sledeče gg.: I. Rebek, ključar, predsednik; I. Krančič, kapelan, podpredsednik; M. Zabukošek, diurnist, tajnik; A. Terček, knjigovez, blagajnik. Odborniki so pa gg.: dr. Ivan Dečko, odvetnik; J. Omladič, hišni posestnik; M. Sstojan, mizar; G. Govedič, tov. delavec; J. Šoško, tčov. delavec. Namestniki so gg.: A. Koderman, dčelavec; J. Belak, mlinar; J. Leon, krojač; Fran Seničar, tov. delavec. Računski pregledovalci so gg.: I. Likar, zastopnik banke „Slavije“; L. Šah, nadučitelj; J. Kosem, tajnik okr. zastopa.

(Najdeno.) Našla se je v nedeljo po občnem zboru v „Narod. domu“ v Celji lepa denarnica, v kateri je bilo nekaj denarja. Kdor jo je izgubil, naj se oglasi pri tajniku „Delavskega podpornega društva“, da jo dobi nazaj.

(Dan nezgod) je bil za Celje praznik D. M. dne 25. t. m. V Gaberju padel je raz svislj svojega gospodarskega poslopa gostilničar Fr. Svetl, prebil si črepinjo ter kmalu umrl. Bil je nemški pristaš. — Isti dan zginila je 56letna Antonija Stiebenegg, da se še danes ne ve kam. — Zvečer istega dne se je zadavil nad kosom mesa zžasebnik Fran Grossauer, tast tukajšnjega profesorja E. Potočnika.

(Izžrebani porotniki.) Za drugo letošnje porotno zasedanje pri tukajšnjem okrožnem sodišču so izžrebani glavnim porotnikom naslednji gg.: Ignacij Dremelj, posestnik v Vojniški okolici, Franc Spende, gostilničar, Gornjičgrad, Ignacij Brezinschek, gostilničar v Rogatcu, Jan. Robnik, posestnik v Lučah, Rajmund Hofbauer, tržan v Vitanju, Janez Vrankovič, posestnik v Rakovljah, Anton Blažič, posestnik na Kozjaku, Jos. Pillich, posestnik v Škofji vasi, Anton Pleterski, gostilničar in mesar na Bregu pri Celju, Mih. Rudolf, posestnik v Prelogu, Janez Lorenčak, posestnik

v trgu Lembergu, Karol Kolterer, klesar v Rogatcu, Franc Possek, posestnik v Pogledu, Fran Škof, posestnik na Bizeljskem, Blaž Šolar, gostilničar v Tepini, Jos. Arlt, kavarnar v Celju, Jos. Krajnc, posestnik v Gornjemgradu, Franc Sitter, posestnik v Sušici, Mihael Potočnik, posestnik v Vugoški vasi, Franc Pinter, posestnik in krčmar v Gornjem gradu, Leopold Hofer, trgovec v Št. Ilju, Franc Henke, gostilničar v Meži, Jos. Bele, gostilničar pri Sv. Roku pri Rogatcu, Matevž Majcen, posestnik v Polževski vasi, Avgust Laktisch, trgovec v Celju, Andrej Levak, hišni posestnik v Brežicah, Jos. Rest, odvet. uradnik in hišni posestnik v Konjicah, Al But, posestnik v Kostrivnici, Fr. Napotnik, posestnik v Tepini, Anton Volavšek, posestnik v Trbovljah, Peter Majdič, posestnik paromlina v Hudinji pri Celju, Jos. Grasseli, trgovec pri Sv. Jakobu, Jan. Löschnigg, trgovec v Šmarji, Iv. Časl, obrtnik v Radmirju, Dominik Bezenšek, trgovec v Frankolovem in A. Dimec, posestnik v Brezovi. Za namestne porotnike so izžrebani gg.: Karol Mörtl, sladčičar, Ferd. Prögelhof, založnik pivovarne, Franc Pacchiaffo, zlatar, Josip Matič, trgovec, Karol Traun, ces. svetnik in trgovec, J. Srimz, trgovec, Jos. Rebeuschek, mesar, Fran Vollgruber, mesar, Egidij Zollner, gostilničar, vsi v Celju.

(Dve jako nepremišljeni izjavi.) Na shodu, katerega je dne 24. t. m. k — „volu“ sklical Pommer, vstal je sladčičar Mörtl ter rotill in opominjal navzoče Nemce (!), naj kupujejo edino le pri svojih nemških somišljenikih. Vmes je posegel tudi Pommer, in prisotni so baje končno svečano prisegli, da se hočejo vesti po tem navetu. Ta je bila od predlagatelja in sprejemalcev bedasto nepremišljena, ker če obrnemo Slovenci svojo ost na to stran, nastane med Nemci v Celju pravcata srednjeveška lakota. — Drugo nepremišljeno besedo je zinil Jarmer, češ, naj „Deutscher Verein“ dela na to, da ne bo nemško prebivalstvo pri slovenskih slavnostih pod nadzorstvom „soldateske“ (vojaštva in orožnikov). Tudi ta je bila vredna Jarmerjeve „bistroumnosti“. Proti takšnemu sklepu ugovarjala bo svečano vesoljna celjska fakinaža s svojimi „komandanti“ vred; kajti brez oboroženega varstva ne upali bi si nikdar počenjati nekaznovani takšna surova izzivanja, kakor delajo pod oboroženo zaščito.

(Pruski agitatorji na Štajarskem.) Pretečeni teden priredil je poslanec Iro Bismarckovo slavlje v Gradcu z izdajalskimi govori. Obišče pa tudi Maribor in druga mesta. V Celje je prišel „geograf“ Pommer ter blodil udom „Deutscher Verein“ o marsičem — nepotrebnem in nejasnem. Napovedal se je pa baje že tudi Wolf. To so vsekakor znaki visokega snega in hude zime, ako pritisne razna zverjad v nižave k nam; ostalo bo pa menda vendar le samo pri lačnem rjoventu, ter se zgubijo zopet v svoje pruske brloge.

Spodnje-štajarske novice.

(Štajarski deželni zbor.) V osmi seji dne 22. t. m. sestavil se je med drugim tudi vino-rejski odsek ter so izvoljeni tudi trije slovenski poslanci, namreč gg. dr. Jurtela, dr. Rosina in Iv. Vošnjak. — V deveti seji, dne 24. t. m. zavzelo je glavno poročilo dež. odbora glede postave za pospeševanje krajevnih železnic ter poročilo za dovoljenje dolga mestu Gradcu v znesku 1,100.000 gld. Nič kaj veselo poročilo o dohodkih deželnih železnic omenjamo na drugem mestu. — Podali so se nadalje predlogi za odpravo državnih mitnic pri cestah in mostovih ter za uvedbo dve letne prezenčne vojaške službe. Prihodnja seja bo dne 5. aprila.

(Duhovniška prememba.) Za duhovnega pomočnika v Dobrno je prišel č. g. Mat. Zemljčič.

(Skušnje učiteljske usposobljenosti) za ljudske in meščanske šole se začnejo v Mariboru s 1. majnikom t. l. ob 8. uri zjutraj. Popolno opremljene prošnje za pripustitev k istim je vložiti predpisanim službenim potom najpoznejše do 25. aprila t. l. ravnateljstvu izprasevalne komisije.

(Pri Sv. Martinu v Rožni dolini) potrdila je vendar namestnija po dolgem moledovanju pravila novoustanovljenega bralnega društva. Želeti je, da bi pristopilo ljudstvo k temu prekoristnemu bralnemu društvu v prav obilem številu, kajti, to društvo naj bi bilo temelj ljudske izobraženosti, v prospeh gospodarske, sadje in vinorejske stroke; v to pomagi Bog! — Ustanovni shod se bode vršil po Veliki noči; čas in vspeled priobčimo prihodnjič.

(Iz Žalca) Gospod Ant. Šumljak, dosedaj učitelj v Šoštanj, pride po Veliki noči za učitelja na petrazredno šolo v Žalec. Ker je imenovan izboren pevec in tamburaš, se pričakuje, da se bodo društvene razmere zboljšale — zlasti pa, da zopet oživita pevski in tamburaški zbor.

(Velenje) dobi kmalu dva nova sejma. Dotične stroške bo morala trpeti občina.

(Pri Sv. Frančišku) ustanovili smo prostovoljno požarno brambo, katere pravila je domača občina v polnem obsegu odobrila in potrdila. Vsa čast jej! H krati so se pravila predložila v odobritev visokemu štaj. namestništvu. Upamo torej, da bomo kmalu videli uresničeno, kar imamo sedaj le še na papirju. Navdušenost za to je velika. Bog daj srečo! Za bližnjega!

(Ljubniški premogokop) pri Konjicah je kupila dne 22. t. m. uprava južne železnice. Premog v teh jamah presega po svoji kakovosti marsikatero drugo vrsto. Konjiška železnica kakor okolica sploh si bo s tem zdatno opomogla.

(Železnica Grobelno-Krapina) začela se bo menda vendar kmalu graditi. Deželni zbor je že svojedobno dovolil v to svrho 400.000 gld. ako bi bilo podjetje deželna last. Ker pa do

Bilo je prvega; in ob takih dneh si je tudi Vrhovnik dovolil „ekstracimer“.

Med tem, ko so se vsi pogovori v gostilni ssukali okoli osebe Korenove, je on sam sedel doma ter si ruval lase in premišljeval in premišljeval

„Gospod Koren, vsa sem že neumna; ne vem niti, kje imam glavo. Sicer pa to ne bo dolgo trajalo;“ je govorila gosa Murnova, ponekoliko že Korenova, ko je pospravljala po sobi.

„Tudi jaz sem neumen, grozno neumen, začaran, zaklet“

„Neumen? Začaran? Zaklet? — Nemogoče. Saj nisem taka čarovnica.“

Gosa Murnova je prisedla k njemu.

„Gospod Koren, ljubi Koren, ljubi moj Korenčen! Črez deset dni stopiva pred oltar, pa se še zmiraj vičeva. Kaj ne moj Korenček, to ni prav? Kaj bi drugi govorili, ko bi to izvedeli.“

In gladila ga je po vročem čelu, za katerim so se podile zanj nerazrešljive uganke o naslovih, kuvertih, pismih, ženitvenih poudbah. . . .

„Kaj pa te muči moj Mihec, tako zelo? PPovej, povej svoji bodoči ženkici! —“

„Ah, nič več; je že bolje.“

„Vidiš, kako je to dobro, če ima človek, kako tako mačko — mačkico poleg sebe. . .“

Gospodu Korenu se je čelo nekoliko zjasnilo.

„Jutri moram k Janezu Vrbniku.“

„K Vrbniku?“ ga je začudeno vprašala.

„Da.“

„K Vrbniku torej?“

„Gali ti, Marjeta, poznaš?“

„Kaj — poznam? — da ne, ne poznam ga.“

Bila je v zadregi.

„In radi česa moraš iti?“

„Hm, sitnost! Zamenjal sem neka pisma, kakor se mi dozdeva; a vendar mi je vsa stvar neumevna, neverjetna. Temu moram priti do dna; sicer ne najdem miru.“

„Ljubi Korenček, tega pa ne, tega pa ne, zdaj ne Potem, potem po svatbi pa takoj, več Kaj bi se zdaj ubijal s tem in svojo nevestico puščal samo doma! Saj ne greš?“

Koren je nekaj časa premišljeval.

„Pa ostanem pri tebi.“

„Kako si dober!“

„In ti“

* * *

Postala sta mož in žena.

Zlobne, morebiti tudi nevošljive ženske so si prav po nepotrebnem brusile jezike nad tem,

da je Koren že pred svatbo stanoval pri Murnovi vdovi, svoji sedanji ženi.

Vrhovnik, kojemu se je obesila pozneje „srečna bodočnost“ na hrbet, je tako dolgo stiskal in stiskal, da je razvozlal zagonetko o Korenovih usodepolnih pismih.

Seveda je vse izvedel tudi nesrečen njih avtor Miha Koren.

In nedolgo potem so trdili isti zlobni jeziki, da je iz Korenovega stanovanja večkrat slišati kreganje in zmerjanje gospe, ropotanje s stoli, mizicami, čevlji

Glas gospoda Korena se baje ni mogel nikdar razločiti iz hruma, ali pa se, kar jih je največ trdilo, ni nikdar oglasil.

Seveda, vsega človek ne sme verjeti, kar mu hočejo natveziti.

Neko nedeljo pa se je zaprl gospod Koren — to je zgodovinska resnica — po takem viharju v svojo sobo ter se milo po otroško razjokal.

Ko je prikupela njegova žalost do vrhunca, je zdihnil: „Sreča, z Bogom na — večno! . . .“

In tedaj je vrgel v peč neko staro, oguljeno knjižico.

Bila je „Vezhna pratika“. — — —

tega ni hotelo priti, zasnovalo se je delniško društvo, katero le še čaka, da ostane dežela tudi napram njemu glede onih 400.000 gld. prispevka možbese. Temu se deželni odbor res ne misli upirati. Pokrajine, po katerih bo tekla železnica, so sicer dokaj rodovitne, toda gospodarsko grozno zanemarjene, ker jim je vsakršen promet in izvoz zaviran. Tukaj bi bila železnica res rešitelj.

(Slovenska zmaga v Kozjem.) Pri občinskih volitvah v Kozjem dne 20. t. m. zmagali so sijajno Slovenci v vseh treh razredih. Nasprotniki dajali so samim sebi glasove, dobivali pooblastila od živih in mrtvih, toda podlegli so.

(Hranilnica in posojilnica v Ptuj) si je izvolila na svojem zadnjem občnem zboru ravnateljem gosp. dr. Fr. Jurtela, v odbor pa gg. Brenčič, Jurca, dr. Horvat, završki dekan Kralj, Mikel, Ožgan in Zelenik. Dr. Horvat, Jurca in Kralj so novoizvoljeni namesto umrlih odbornikov: Urbas, Jurca in dr. Ploj.

(Zemlja podsula tri otroke.) V občini Podgorce pri Ptuj igrali so se dne 15. t. m. trije mali otroci v nekem jarku. Nakrat pa se odtrga plast zemlje nad njimi ter podsuje vse tri. Pri tem je usmrtilo dveletnega sina Jakoba Kovačič.

(Med potom umrl.) Dne 18. t. m. vračal se je iz sejma na Ptujski gori neznan živinski trgovec. V Majšpergu mu je postalo slabo ter je drugo jutro umrl v gostilni Korže-tovi. Star je okoli 50 let ter govoril narečje šmarskega okraja. Srajco je imel zaznamovano z imenom „Jug“.

(Revščina in lakota v Italiji.) Kakor vsako leto, pričeli so se tudi letošnjo pomlad že voziti laški delavci v naše kraje, iskat dela in — polente, česar jim doma v blaženi Italiji vedno bolj primanjkuje. A motil bi se, kdor bi mislil, da ostane kaj zaslužka teh ljudij pri nas! Narobe: zaslužek gre v njih žepe — doma, pri nas puste le — svoje psovke, tatinske čine in italijanske irredentovske pesmi. Pa se še najdejo pri nas oblasti, ki jemlje te ljudi celó pod svoje varstvo!

(Krajni šolski svet in občinski odbor na Humu) sta oba enoglasno sklenila na štaj. dež. zbor peticije za povišanje učiteljskih plač.

(Pogorelo je) dne 16. t. m. v Kraljevcih pri Št. Jurju na Ščavnici gospodarsko poslopje Jakoba Fleissingerja.

(Graščino na Muti) je kupila jako ugodno naša družba sv. Cirila in Metoda, da postavi tam jez zoper nemške navale. Naša dolžnost pa je, da to hvalevredno prizadevanje podpremo z vsemi močmi.

(Umrli je) v zavodu šolskih sester v Mariboru dne 20. t. m. sestra Jeronima, prej Marija Ulaga, doma iz Griž. Stara je bila še le 20 let in je po zvršitvi ondotnega učiteljišča postala lanske poletje redovnica. Rajnka je bila zelo nadarjena ter imela celo pisateljski in pesniški talent. R. i. p.

(Namestnik grofa Wurmbranda.) V dopolnilni volitvi v štaj. dež. zbor je bil izvoljen dne 28. t. m. iz kurije veleposestnikov baron pl. Kellersberg.

(Štajarske deželne železnice.) V seji deželnega zbora štajarskega v pretečenem tednu bilo je na dnevnem redu tudi poročilo deželnega odbora gledé deželnih železnic. Iste so sedaj zgotovljene ali pa bodo v kratkem času, v kolikor so bile projektovane, razven nameravane proge Grobelno Slatina do deželne meje. Pa tudi ta ima baš sedaj več upanja, kakor kedaj poprej. Srečna pa nikakor ni dežela s svojimi železnicami, posebno imate progí Celje Velenje in Poljčane-Konjice tudi v pretečenem letu zopet večji pomanjkljaj. Najboljše se še izplačuje progá Kapfenberg-Au-Seewiesen zbok izvažanja premoga in drugih rudnin.

(Štajarska kmetijska družba) šteje 63 podružnic z 4112 udi. Od teh je na Gornjem Štajarskem 23 podružnic z 1717 udi, na Srednjem Štajarskem 24 podružnic z 1732 udi, a na Spodnjem Štajarskem samo 16 podružnic z 663 udi. Poljedelsko ministerstvo je podelilo lanske leto podpor: za gojitev perutnine 500 gld., ribarstva 1000 gld., čebelarstva 200 gld., hmeljarstva 500 gld. Ribarstvo, ki je pri nas brezpomembno, a razširjeno v nemških krajih, dobilo je 1000 gld., glavnim strokam slovenskih pokrajin: vino- in sadjereji ni se naklonil vinar To govori dovolj jasno!

Volitve v okrajno bolniško blagajno za Ptuj in okolico — zopet razpisane.

Dosedaj so bili slovenski delavci iz ptujске okolice, kakor tudi slovenski delodajalci popolnoma izključeni od volitve v načelstvo. Imeli so samo pravico plačevati. Gledé poslovanja z denarjem so ptujski pospodje volili med seboj svoje pristaše nemčurskega mišljenja.

To je bil povod mnogoterim pritožbam. Posebno radi tega, ker je bil zdravnik nastavljen, ki niti besedice ne razume slovenski.

Vsled prizadevanja nekaterih ptujskih Slovencev bile so volitve ovržene in ptujski mestni urad bi moral že lanske leto razpisati nove volitve. To se ni zgodilo iz razumljivih vzrokov.

Tisti, ki ima krivično oblast v rokah, se je nerad iznebi.

Ptujski Slovenci so radi tega spet morali vložiti pritožbo na višjem mestu.

Sedaj še le je prišel od zgoraj tisti curek na g. J. Steudte in Ig. Spritzey, da sta razpisala vendar enkrat le volitev v okrajno bolniško blagajno.

Te se imajo vršiti na Belo nedeljo t. j. dne 9. aprila 1899 ob 9. uri predpoludne v dvorani gostilničarja gosp. Franc Petovarja.

Ptujski mogotci so si pa priredili število svojih zastopnikov na tak način, da Slovence spet pritiskajo in jih prikrajšajo. To se razvidi iz sledečih števil:

Izmed 591 zavarovanih ptujskih delavcev voli naj se 39 zastopnikov.

Izmed 105 okoliških zavarovanih delavcev voli naj se samo 7 zastopnikov za občni zbor.

Izmed 128 ptujskih delodajalcev voli naj se 19 zastopnikov za občni zbor.

Izmed 66 okoliških delodajalcev volijo naj se samo 4 zastopniki za občni zbor.

Res radovedni smo doznati, kje so se ptujski gospodje računati učili.

Še večja krivica se pa godi, če se pomisli, da morajo okoliški delodajalci in delavci voliti v štirih skupinah, katere so na sledeči način razdeljene:

I. Skupina:

Občini Sv. Janž na Drav. polju in Breg volit 2 delavca in 1 zastopnika.

II. Skupina:

Občine Sv. Andraž v Leskovci, Sv. Barbara, Sv. Trojica, Formin, Velki Okič, Gorišnica, Velka Varnica, Jurovec, Sv. Lorenc na Drav. p., Lancaves, Majšperg, Novacerkev, Gora, Pobrež, Zavrč in Borovec volijo 2 delavca in 1 zastopnika.

III. Skupina:

Občine Sv. Andraž v Slov. gor., Dragovič, Jirsovec, Kicar, Sv. Lorenc v Sl. gor., Možgajnce, Pacinje, Spuhlje, Rogoznica, Zabofce, Zagorec, Vintarovci volijo 2 delavca in 1 zastopnika.

IV. Skupina:

Občine Hajdin, Krčovina, Meretince, Trnovskavas, Berstje, Vurberg in Cirkovce volijo 1 delavca in 1 zastopnika.

Ptujski kolovodje ravna jo z okolico, kakor da bi bila ta njihova pasterka.

Treba bo torej nove pritožbe za pravično razdelitev zastopnikov iz dežele.

V to svrhu so torej pozvani vsi delodajalci iz zgoraj navedenih občin, da pridejo v nedeljo, dne 9. aprila 1899 točno ob 8. uri predpoludne na zaupen pogovor v ptujsko čitalnico.

Vsak delodajalec naj pripelje tudi seboj vse zavarovane delavce, da se ondi posvetujemo gledé pritožbe proti taki razdelitvi.

Tisti pa, kateri bi bil slučajno zadržan, naj se javi pred omenjenim dnevom ali v pisarni g. dr. Tomaž Horvata ali pa v pisarni g. dr. Anton Brumena v Ptuj.

Vsi častiti župni uradi ptujskega okraja kakor tudi vsi gg. učitelji in vsa občinska predstojništva se pa prosijo, da kolikor možno vsakemu delodajalcu in delavcu osebno razložijo in ga opomnijo, da se naj za gotovo udeleži volitve.

Pripomniti je še, da se bode morala vložiti pritožba, ker dosedajno načelstvo ne pošlje nobenega oklica v slovenskem jeziku.

Ptuj, dne 27. sušca 1899.

Ptujski delodajalec.

Druge slovenske novice.

(Deželni zbor kranjski) ima dne 6. aprila t. l. svojo prih. sejo. Med drugim pride v tej sesiji na vrsto tudi regulacija uradniških plač pri dež. odboru.

(Imenovanje.) Ravnateljem „Gospodarske zveze“ v Ljubljani, je imenovan g. Ferdo Sajovic, dosedaj vodja „Trg. obrt. zadruga“ v Gorici.

(Promocija.) Doktorjem vsega zdravilstva je bil promoviran na Dunaju dne 23. t. m. Ljubljčan g. Ivan Plečnik.

(Nemško-nacionalno rogoviljenje na ljubljanski realki), s katerim se zdaj peča državno pravdnštvo, je zanimiv kapitel za kroniko te šole, pa vreden tudi zanimanja, kajti ne le okoli 40 realcev in dva profesorja, igrajo ulogo v tem aktu, tudi direktorjev sin Junovic. Materijala torej dovolj; bomo videli kakšen bo konec te — pangermanske pesmi!

(Sneža) je padlo na Kranjskem povprečno 1 meter. Vladal je mraz od 3° do 6° R.

(Slovensko gledališče v Ljubljani) je zaključilo letošnjo sesijo v nedeljo 26. t. m. Intendanca je tudi letos storila svojo dolžnost, ne tako slovensko občinstvo. Slov. gledališče spolnuje vestno svojo kulturno nalogo, le žal, da ne dobiva od dežele več podpore kot nemško (za tistih 5—6000 Nemcev!)

(„Pripraviški dom“ v Ljubljani) To društvo deluje uspešno v podporo slovenskih učit. pripravnikov.

(Mestna hranilnica ljubljanska) je ravno kar razposlala računski zaključek za upravnó leto 1898. Ista je imela v pretečenem letu vsega denarnega prometa 15,959,050 gld. 43 kr. Ulog je imela koncem leta 13,661 v skupni vrednosti 6,318,416 gld. 51 kr. Hipotek je bilo 4475 v skupnem znesku 3,525,229 gld. 40 kr. Dočim so se posojila proti zastavi vrednostnih listin in na menice znižala, zvišala se je investovana glavnica v vrednost. papirjih na 652,932 gld. 60 kr. Čistega dobička je bilo 22,224 gld. 02 kr., kar kaže, da ta zavod jako lepo napreduje.

(Slepar s poštnimi nakaznici) Po Ljubljani je obiskal pretečeni teden nek slepar več gostilo, dal si postreči z jedjo in pijačo, a za plačilo je dal gostilničarju poštno nakaznico, češ, da nima baš drugega denarja. Navadno so mu opeharjeni še dodali kaj drobiža, a nakaznice so bile ponarejene. Ker se je ta slepar najbrže na Štajarsko podal, svarimo pred njim pravočasno.

(Nova brzojavna postaja.) V Mojstrani na Gorenjskem odprla se je dne 24. t. m. nova brzojavna postaja z omejeno dnevno službo.

(Zadušil) se je v sirarnici v Stari Fužini pri Bohinju Lovro Šolar.

(Nesreča.) Dne 24. t. m. kidali so trije delavci blizu postaje Zagorje sneg raz železniškega tira v globokem klancu. Niso tedaj videli bližajočega se jim osobnega vlaka. Snežni pljug, ki je bil pred istim, zgrabil je vse tri ter dva tako grozno razmesaril, da sta obležala na mestu mrtva, tretjega pa so prenesli težko ranjenega v ljubljansko bolnišnico.

(Nadvojvodinja Gizela v Postojni.) Dne 22. t. m. se je pripeljala iz Divače v Postojno nadvojvodinja Gisela z Bavarskega nepoznana ter si ogledala jamo.

(Šolstvo na Koroškem.) V seji koroškega dež. zbora dne 24. t. m. razpravljalo se je tudi o šolstvu na Koroškem. Slovenska poslanca Muri in Grafenauer sta povedala v kakšnem razmerju so gledé šolstva koroški Slovenci. Popolnoma slovenski šoli sta le dve: pri Sv. Jakobu in v Globasnici. Takozvanih dvojezičnih šol med Slovenci je 90, a čisto nemških v slovenskih pokrajinah 30. Take čisto nemške šole so celo v krajih, kjer tvorijo Slovenci 91, da, celó 97 odstotkov prebivalstva. Da so dvojezične šole tudi le po imenu, kaže pač dejstvo, da učitelji na njih slovenski niti ne znajo. Dežela plačuje za svoje šolstvo letnih 581.500 gld. Slovenci imajo za ta svoj denar le lastno škodo, ker se jim otroci ponemčijo in izneverijo. Deželni šolski nadzornik dr. Palla je tudi tokrat hvalil utrakvistične šole kot uzorne zavode, ter rekel, da nima dežela slovenščine zmožnih učiteljev. Dobro mu jo je zasolil poslanec Grafenauer, rekoč: „Čegava dolž-

nost pa je skrbeti za sposobno učiteljstvo? Ko bi rekel davkoplačevalec vladi: Rad bi plačal davek, a mi primanjkuje potrebnega denarja — ne vemo, če bi se vlada s tem zadovoljila." Kako sodi koroški zistem o Slovencih, povedal je dr. Steinwender: "Koroški Slovenci niso narod, temveč le kos naroda, ki je z deželo tesno združen ter ima drugačne potrebe, kakor celoten narod. Zaradi tega se tudi o njih ne more govoriti, ali so enakopravni ali ne." Jadna nam usoda!

(Železnico iz Sinčevasi v Železno Kaplo) začnejo graditi že začetkom maja t. l.

(Novi dolgovi celovške mestne občine.) Pred kratkim si je vzelo celovško mesto en milijon 250 tisoč gld. na posodo. V zadnji svoji seji pa so sklenili, se zadolžiti takoj še za dva milijona gld. Za ta denar napravijo mestno klavnico, mestni trg, nove ceste, vodovod, pokopališča, električno razsvetljavo, vojašnice ter — „pikelhaube" za mestno policijo. S tujo roko se lahko lovi modrase!

(Obsojen nemško-nacionalen učitelj.) Celovško porotno sodišče je obsodilo učitelja Henrika Fuhrmann zaradi nenravnih prestopkov v osem mesečno ječo.

(Zima v tržaški okolici.) Po Krasu okoli Trsta zapadlo je pretečen teden nenavadno veliko snega, a silna burja je napravila zamete, da so bile glavne ceste po nekod do treh metrov zasipane s snegom. Seveda ni bilo vsled tega prvva dva dni niti misliti na kakšen promet, tudi pošta ni vozila.

(Osebna vest.) V Gorico je premeščen iz Pulja sodni pristav Viktor Devetak.

(Kako napravi mažarska vlada s slovenskimi listi.) ki se ne bojijo pisati resnice, dokaz nam je vrl hrvatski list „Hrvatska Sloga", ki izhaja na Sušaku pri Reki. Odvzeli so mu kratko poštni debit, da se ne sme list v Reko pošiljati, niti tam prodajati. Pa so res vitezi, ti Mažari!

(Istrski deželni zbor) skliče se po Veliki noči in to res, kakor se je pisalo, v Koper. Italijanski poslanci se bodo takoj v prvi seji pritožili, zakaj se ne odkaže dež. zboru stalno mesto. Nam pa se zdi, da bi imeli slovenski poslanci pač več vzroka se proti temu pritožiti, nego Italijani. Toda kdo jih posluša!

Druge avstrijske novice.

(Državni položaj.) Kako misli vlada rešiti jezikovno vprašanje na Češkem, izpovedal je dolenjeavstrijski namestnik grof Kielmannsegg v jedrni zadnjih sej dež. zbora. Vlada da poskusi rešiti jezikovno vprašanje potom novih spravnih konferenc. Čehi in češki veleposestniki se bodo istih gotovo udeležili. Ako pa Nemci zopet udeležbo odrečejo, sporazumela se bo vlada v tej stvari samo s Čehi ter izdala na podlagi tega dogovora jezikovni zakon s § 14. — Državni zbor se skliče še le meseca septembra, tudi nagodba z Ogrsko se bo torej dognala s pomočjo § 14.

(Avstrija na razoroževalni konferenci) Nlaša država pošlje v Haag na razoroževalno konferenco prvega sekcijskega šefa zunanjih del, grofa Rud. Welsersheimba ter ondotnega avstrijskega poslanika grofa Okolicsanyija. Kot svetovalec se jima pridružita neki visoki vojaški ter jeden juridični funkcionar.

(Zvišanje častniških plač.) V budgetnem načrtu so za leto 1900 častnikom zvišane plače tako, da bo dobival na leto poročnik 840 gld., sedaj 600 gld., nadporočnik 1020 gld., sedaj 720 gld., stotnik II. reda 1200 gld., sedaj 900 gld., stotnik I. reda 1500 gld., sedaj 1200 gld., major 2100 gld., sedaj 1680 gld., podpolkovnik nižje pristojbine 2600 gld., a višje 3000 gld., sedaj 2100 gld., polkovnik 3600 gld., sedaj 3000 gld.

(„Slavisches Echo" — Slovanski odmev.) Pod tem naslovom prične začetkom aprila t. l. na Dunaju izhajati nov politični list, ki bo domašal nepristranska poročila iz vseh slovanskih dežel in izmed vseh slovanskih narodov. Kazal bode tujemu svetu, kaj zahtevajo Slovani, in primerjal te zahteve s pretenzijami drugih narodov, ki so s Slovani v večji ali manjši dotiki. Presojal bode kritično zlasti bojevanje nasprotnikov slovanskih v Avstro Ogrski in v obče ka-

zal, kake so prav za prav stvari in razmere. Slovanski narodi dobe v „Slavisches Echo" prostor, da se bodo mogli slišati kar možno različni glasovi o mnenju in stremljenju teh narodov. Opozarjamo s tem na novi list, ki utegne zbirati okolo sebe dejatelje vseh slovanskih narodov.

„Slov. Svet"

(Umrl je) v Pragi dne 28. t. m. češki dež. poslanec in prvi češki predsednik trgovinske zbornice v Budjeovicah, g. Esmart.

(Deželna zbora moravski in gališki) sta dne 29. t. m. zaključila pomladansko zasedanje.

(V Dalmaciji in pa na Hrvatskem.) Zadnji čas se množijo vedno bolj v Dalmaciji zahteve po združenju s Hrvatsko. To zahtevo so izrazili slovanski poslanci Dalmacije tudi v dež. zboru. Toda če ne mislijo istodobno z združitvijo tudi na popolen preobrat sedaj vladujočega sistema v kraljevini Hrvatska-Slavonska, prišli bi slovanski Dalmatinci iz dežja pod kap. V Dalmaciji ima hrvaščina mnogo več svoboščin in pravic nego na hrvatskih tleh Ravnokar n. pr. izdalo je finančno ravnateljstvo za Dalmacijo naredbo, da morajo v bodoče vsi njeni parobrodi nositi hrvatska imena, dočim plavajo ladje kraljevine Hrvatske po slovanskem Adrijanskem morju z mažarskimi imeni in mažarskimi zastavami. Kako drzno sega mažarska vlada na Hrvatskem preko obstoječega pogodbenega zakona, pokazalo je baš sedaj poštno ravnateljstvo v Zagrebu, ki je izdalo zaznamek svojih telefonskih naročnikov v Zagrebu in njih naslovov v mažarskem jeziku.

(Poljščina notranji službeni jezik v Galičiji) Trgovinski minister je dovolil, da se uvede poljščina kot notranji uradni jezik pri vseh galiških poštah upravah mesto dosedajne nemščine.

(Obletnico svobodnega tiska na Ogrskem) so obhajali dne 23. t. m. svečano v Budimpešti. Iste so se vdeležili politični in literarni prvaki, kakor ministri, poslanci, časnikarji, pisatelji in pesniki. Ministerski predsednik Szell je proslavljal v daljšem govoru prelepi in težavni poklic časnikarjev ter povdarjal, da je svoboda tiska najboljšo poročilo napredka. Žal, da je tudi v tej proslavi mnogo mažarske hlimbe, kajti svoboda tiska poznajo le zase, ne pa tudi za druge narode v državi.

Ogled po širnem svetu.

(Mirovna konferenca) za splošno razoroženje je sklicana na dan 18. maja t. l. Papež ni bil povabljen, da pošlje svojega zastopnika.

(Tudi Danska) noče zamuditi, da si ne bi prisvojila svojega deleža na Kitajskem. Danski parlament je dovolil 100.000 kron kredita za vojno križarko, s katero odpluje princ Valdemar v kitajsko vodovje.

(Finsko) si je Rusija popolnoma priklopila ter zgubi ta deželica vsako dosedajno samostojnost. Razpuščen je za vselej njihov deželni zbor in senat, šolstvo in vojaštvo pa se prikloni popolnoma po ruskem značaju. Finci zaradi zgubljene samostojnosti zelo žalujejo, a Rusija se ne uda ne deputacijam, ne spomenicam. Mora pač imeti svoje vzroke za to.

(Boji na Filipinah.) V noči 26. t. m. približali so se Amerikani utvrdbam vstašev ter naskočili iste od vseh strani. Nastal je krvav boj, ki je trajal celo noč ter drugo dopoludne. Vstaši so podlegli, zažgali mesto Malaban ter se umaknili z velikimi zgubami v goščave. Amerikani so se polastili vstaškega mesta Malinta. Nočni napadi nikakor niso pravi način, s katerim si hočejo prisiliti Amerikani ugled pred vstaši ter storiti iste spravljam.

(Angleži in Francozi) so se zadnji čas hudo prepirali zaradi neke posesti v Sudanu v Afriki. Resno se je bilo bati, da skaliti te dve sosednji si državi evropski mir, čemur bi se lahko smejali afrikanski divjaki, češ, izobraženci se pridejo k nam divjakom med seboj lasat. Sedaj sta se obe državi vendar spoprijaznili ter si dotično ozemlje prijateljski razdelili med seboj.

(Železnica čez celo Afriko.) To je najnovejši projekt, katerega bodejo baje bogato podpirale Nemčija, Belgija in Anglija. Železnica bi peljala od Kaira do Kapstadta, kjer ima tudi Nemčija svoje nasebine.

Dopisi.

Iz Konjic. Gospodu dr. Simonitschu zgodila se je v zadnji številki v nebovpijoča krivica.

Zadnji čas ni bil več konjiški župan, vsaj na vseh listinah je zastopal to čast drug gospod — a res je pa, da se je še vedno čohal ob županski prestol, sedanjega župana teroriziral, mu neprenehoma trobil na ušesa, da je premalo hud Nemec, kar je vendar gospodu Klemenu moralo zdatno presedati ter mu greniti službo župana.

Gotovo si je oddahnil gospod župan Klemen ter pri odhodu dr. Simonitscha vskliknil:

„Hvala Bogu, zdaj sem še-le postal župan!"

Sicer je pa danes — 14 dni po odhodu, dr. Simonitsh popolnoma pozabljen, le sem ter tje se še sliši kaka — kletvica iz ust — njegovih pristašev.

Zakaj, da je šel iz Konjic, se ne ve, morda, ker mu je nemškonaacionalni doktor od sodnije v vodstvu konjiških „Volfjancev" izvinil vajeti iz rok.

Opozarjamo slatinske Slovence, da smatrajo dr. Simonitscha za to, kar je: največjim nasprotnikom slovenskega naroda ter ga s tega stališča jemljejo v poštev.

Iz kozjanskega okraja. Dne 20. marca t. l. zbrali so se volilci kozjanske občine, da so si izvolili nov odbor. To vam je bil boj! Nasprotniki so napeli vse sile, da bi prodrli vsaj z nekaterimi svojih somišljenikov. Od ranega jutra lazili so oskrbnikovi vohuni okrog in ko so potem šli volilci iz narodne Gučekove gostilne na volišče, sta Posilinemca Wachtschitscha vsacega pristregla ter mu zabičevala, kako naj voli. Nadalje so se nasprotniki preskrbeli s pooblastili iz drugih krajev. Tako je dr. Jabornegg iz Celja poslal pooblastilo graščinskemu logarju, dr. Schmidt iz Celovca Wachtschitschu starejšemu, Cesar, železniški uradnik v Ljubljani, strastnemu kričaču Karolu Achatschitschu, dr. Heiss iz Ormoža Wachtschitschu mlajšemu. A vse ni nič pomagalo. Vkljub pritisku in hudi agitaciji so sijajno propadli. Slovenci so zmagali v vseh treh razredih, le v prvi razred je prišel Wachtschitsch starejši in še ta po žrebu. Oskrbnik je oddal dva glasova in sicer za svojega gospoda in za se ter volil samega sebe. Več glasov ni dobil! Slava vrlim volilcem! Tako je prav. Saj bi bilo pa tudi žalostno, trpeti i v bodoče gospodarstvo peščice Nemcev nad ogromno večino slovenskega prebivalstva. Nič ne de, ako nam nasprotniki predbacivajo, da so v nov odbor izvoljeni — seveda le po njih mnenju — sami „privandrovci" in „štantmani".

Končno še prašamo: Kdo pa da gospej Pirch največ izkupiti? Mar li ne živi od slovenskih grošev? Zakaj ni hotela dati pooblastila Slovincem? Hočemo si to dobro zapomniti!

Saj imamo v Kozjem narodno gostilno, zakaj bi torej zahajali v nam sovražno hišo.

Od Sv. Bolfenka pri Središču. Od vseh strani nam prihajajo vesele novice, da je katera pošta dobila dvojezični poštni pečat, ali pa, da je prosila ta in ona občina za slovensko vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani. Kaj pa čakajo naši očetje? Ali je narodnost naših občin popolnoma zaspala? Ni li pri nas več moža, ki bi se potegoval za te zadeve? Pred nekoliko leti je pri nas narodnost in izobraženost naših mož prav lepo cvetela. Dragi bralec „Domovine"! menda me boš prašal: kje so pa zdaj tisti možje? Ne bom ti lagal, ako rečem, da še živijo; zakaj so pa tako zaspali? Nevem ali jih tarejo hude letine, ali so postali zopet tisti stari kopitovci?

Torej naši župani, prebudite se tudi vi iz tistega dolgotrajnega spanja in potegnite se vsaj za dvojezični poštni pečat, kateri res omadežuje našo okolico s tistim pruskim napisom: „St. Wolfgang b. Polstrau". To bi bilo sicer lepo, pa tudi umestno za nas Bolfencane, ki še celo zgoraj imenovanega napisa ne razumemo. Res velika čast vam županom, ako vložijo vse štiri, pod našo pošto spadajoče občine, prošnjo na trgovsko ministerstvo po kakem delavnem državnem poslancu.

Nadalje je prosila že večina občin ljutomerskega, radgonskega in ormoškega okraja za viničarsko šolo v Ljutomeru. Ker bi bila taka šola za naš okraj res velike koristi, zato je že-

leti, da bi tudi naše občine kakor: Kog, Jastrebec, Vodranci in Vitan prosile za to šolo ter poslale svoje peticije po dež. poslancu g. dr. Fr. Rosini na deželni odbor.

Torej možaki, le urno na noge. Pokažite, da ste slovenske krvi!

Od Sv. Barbare v Haložah. (Predru- gačbe je želeli). Tega mi gotovo ne more in ne smé nikdo zameriti, da mi je usoda naklonila takó nestalno življenje, da se moram ubijati po svetu „s trebuhom za kruhom“ ter se prilagajati zdaj tu, zdaj tam liki večni popotnik. Ali po- vem Vam, g. urednik, — in smete mi verjeti — da mi baš tako življenje izredno ugaja in pri svoji privajenosti si niti ne želim, da bi se mi predrugačilo. „Drugi kraji, druga mesta“ kažejo se neprestano mojim očém — koliko prijetne variacije! — a največjo zabavo pa imam z opa- zovanjem in premotrivanjem svojega slovenskega naroda, osobito dandanašnji — v dobi občega napredka in prosvete. Iz srcá Vam zatrjujem, da se za vsako težnjo svojega ljudstva živo za- nimam, z napeto pazljivostjo sledim njegovi trdi borbi za svoja narodna prava ter se ž njim srčno veselim vsake nove zmage! — In kako je napredoval ta moj narod v prosveti tekom zad- njih desetletij! — Povsod po širnem sloven- skem ozemlju — z nekaj izjemami — prošinja že ljudstvo duh narodne zavednosti, ono se or- ganizuje v različnih društvi, dobro si v svesti prislovice, da „sloga jači, nesloga tlači“ — „Viribus unitis“ — bilo bi naj tudi nam sveto geslo pri našem stremljenju! Vsi ti in taki po- javi nas napolnjujejo z upanjem, da bode naša bodočnost svetlejša nego je sedanjost.

Take in enake misli mi prevevajo možgane dan za dnevom na mojem potovanju; in gotovo ne dvomite, g. urednik, da mi daje tako mišljenje izvrstno zabavo in da dolgočasja ne poznam!

Ali čujte, zadnji čas pa me je nekaj uzlo- voljilo. No, vsak človek ima pač svoje muhe. Tako i jaz! Skeli pa me ta stvar v srcé in dasi olaj- šam bolečino, zaupam Vam to stvar. Poslušajte!

Potujočega skozi slavnoznane vinorodne Haloze, privedla me je pot i k Sv. Barbari. Za omenjeni kraj sem se kot zaveden narodnjak že od nekdaj zanimal; kajti tukaj je donela pred leti krepko živa beseda rodoljubnega župnika Božidara Raiča, kateri bi naj služil v tem oziru v vzgled vsemu slovenskemu razum- ništvu — ker sem bil že poprej često posetil kraj, imam tukaj nekaj zaupljivih znancev, ki mi tu in tam razodénejo kako tajnost. To pa ni nič čudnega! Radi me imajo! Saj „umni se privadi vsacega svetá“, in „ko slovó na pragu jemlje, solza po obrazu mu kaplja“, kakor je pel naš Levstik. To pa kar se mi je povedalo tak- rat, ni tajnost, ampak so očitvidni pregreški, ob katere pa še se pred menoj nihče ni izpodtaknil.

Kolikor moja malenkost pozna Haložane v barbarski župniji, so isti brihtnega duhá, kate- remu je baš sedaj potreba nekoliko več hrane, nego je bil vajen dosihmal. Tudi Haložan hoče biti deležen občega napredka. — Čast mu gre za to. Hrane — duševne — pa bi mu lahko v izobilji nudilo bralno društvo, katero pa še se ondi ni ustanovilo. Kolik uspeh bi lahko imelo tukaj, kako krepko bi začelo čutiti haloško ljudstvo svoj slovenski ponos, svoje pokolenje! A dokler bode vladala med ondotnimi merodaj- nimi faktorji brezbriznost in nesloga za to stvar, se bralno društvo samo ne bo ustanovilo. Po- kažite poklicani možje svojo energijo, svojo vnemo za sveto narodno stvar! Reklo se mi je, da se sicer namerava sklicati kmalu osnovni shod, vendar se isti dan vedno zavlača in neki tamošnji gospod ima bojda celo neko hudo mržnjo in osebne predsodke proti ustanovitvi bral. društva, češ, haloški narod je presurov in še nezrel za kaj takega. Jaz pa menim, da je tukaj treba obrniti pozornost in skrb na „objekt“. Baš po čitanju lepih spisov bi se hribovski ele- ment ljudstva — ako je sodba omenjenega go- spoda kaj utemeljena — lahko poblašil in sploh bi bralno društvo v vsakem oziru dobro vpli- valo na izobražbo srcá in duhá; kajti od narave in rojstva je Haložan dobrosrčen in razumen človek. „Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi!“

Velika večina slovenskih krajev ima do- zdaj že dvojezični poštni pečat. Dasi je zahte-

vala in zahteva pridobitev istega malone pov- sod odločnega potegovanja in vztrajnosti, ven- dar ne dvomim, da bi se tudi za Sv. Barbaro v Haložah dal izposlovati dvojezični poštni pečat namesto samonemškega, ki se rabi zdaj na on- dotni pošti: „St. Barbara i. d. Kollos“, uprav kakor da bi bivali tukaj trdi Nemci, pa je žali- bog le nekaj nemčurčkov, ki pa ne vzdržujejo sami pošte. — Občine barbarske! Pošljite nujno svojo petecijo za dvojezični poštni pečat trgo- vskemu ministerstvu! A tudi slovenskega vseučil- išča in nadsodišča ne zabite! Ne ozirajte se na ptujske „Prusake“, ki imajo pri vas precej po- sestev in žalibog, često tudi vplivno besedo!

Tudi v občinske razmere treba mi je neko- liko podrezati. — Sedajne razmere pri občinskem odboru so uprav jalove. Namesto da bi volili v istega razumne in zavedne domačine, imate za- stopane še celó ptujske nemčurje, ki se vam v obraz sicer dobrikajo, a za hrbtom vašim so vam zagrizeni sovragi. To je neodpušljiva napaka in spozabljenost! No, morda sem pa preoster in ne govorim resnice? — Žal, da je vse istina! Sko- raj neverjetno ali res in grdo je, da imate v občinskem odboru celo taka zagrizena nemčurja, ki še Ptujčanom samim presedata — Leskoška in Fürsta!

Ker se bodo vršile na spomlad nove vo- litve, zato vam polagam na srcé, da krenete s starega napačnega tira ter nastopite novo pot, na katero vas mora privedi zdrava pamet. Za- bičujem vam delati z vso odločnostjo na tó, da 1. pridejo tujci iz odbora; kajti med svojci imate mnogo vrednejših in tudi sposobnih mož za to čast. 2. Da se županom izvoli mož, koji bode- svojemu uradovanju vešč, ne pa kakor dosedanji, kateri dela po nespretnosti in nevednosti (ne- vzemimo tega možu za zlo!) prestopke, da se zaradi tega mora na občinske troške voziti ko- misar iz Ptuja spravljat v red skážene stvari. To je šušmarstvo, kateremu je treba storiti konec, čim preje, tem bolje! Pomnite si moj opomin!

In na tem mestu še si dovolim izblekniti o občinskih cestah. — Te so tako slabe, razo- rane ter docela nerabne, posebno jeseni in spo- mlad, da človek ne more verjeti, ako se ni uveril na lastne oči. Sicer se je bojda govorilo pred dvema letoma, ko se je bil baš izvolil novi občinski odbor, da se bodo ceste dale popraviti, ali tista zaželjena doba, ko bi se naj izpremenile besede v dejanje, še ni nastopila, in ceste so še vedno v istem žalostnem stanu. Da bi se vsaj bodočo pomlad kaj dejanskega ukrenilo!

Ker me baš danes prsti in jezik močno srbé, zato si ne morem kaj, da bi tudi tukajšnjim vinorejcem, kojemu stanu pripada večina bar- barskega prebivalstva, ne namignil in priporočil, da si skušajo osnovati kako zadrugo, kakor je n. pr. gospodarsko društvo i. dr. Na tak način bi mnogo lažje si dobivali boljših vrst trsja, a tudi pridelano vince dalo bi se boljši kup spečati.

Dobro dolgo že nisem posetil Barbarčanov, zato pa sem bil nemalo iznenadjen, uzrši njih novo, krasno šolsko poslopje. Le-tó je v istini dika kraja in vsa čast gre onim, ki so prispe- vali ter še prispevajo gmotno, da se je zgradilo takó ponosno in veličastno. Še vaši potomci, Barbarčani, bodo ponosno zrlí na to zgradbo! Morate pa tudi svojo šolo prav ceniti in razu- meti pomenljivi njen napis; „Mladini v pouk in odgojo.“ S tako šolo, in povrh še šestrazrednico, ne more se meriti z vami noben drug kraj v ptujskem okraji!

Tudi razglednice, katere si je naročil pred malo časom tamošnji trgovec, mi niso po všeči. Prejemši jedno, se nisem mogel dovolj načuditi, da se je vrnila pri naročitvi dvojna pomota: 1. da se ščeperi razun male betvice slovenskega na njih in sicer na prvem mestu le nemški na- pis. 2. Da si je naročitelj v svoji domišljiji pre- stavil Sv. Barbaro k Ptui, dočim leži ta kraj vendar v Haložah, oddaljen dobre tri ure hodá od Ptuja. Ne silite nikar tako nepotrebno k tuj- cem, ker vas podpira ter vam odjema razglednice le slovensko ljudstvo!

Olajšanega srca sedaj spet lahko vzamem „popotni les“ v roko ter namerim korake v svet, goječ v srci nado, da bodo moje besede obrodile i zaželeni sad. „Vandrovček.“

Narodno-gospodarske novice.

Grozdna plesnoba (oidium).

(Spisal Ivan Belé.)

Grozdna plesnoba (oidium) nastopa v zad- njih letih nenavadno škodljivo, pospeševana po- gljivam sploh ugodnem vremenu. Naša stara znanka od brajd, lotila se je sedaj tudi nizkega trsa. Radi tega jo je pa nam smatrati za stalno bolezen pri nas. V letih z ugodnim vremenom pojavljala se bode zopet le sporadično (tu in tam). Dokler pa nam prizadeva toliko škode, kakor zadnja leta, treba se je je braniti odločno. Branimo se je pa z žveplom.

Fino semljeto, o pravem času prav porab- ljeno žveplo nam je dovolj zanesljivo sredstvo. Glavni pogoji za dober uspeh so: najfinejše zdrobljeno žveplo, pravočasna, v prvi vrsti zgod- nja njegova poraba in pa žveplanje celega trsa, ne pa samo grozdja.

Čim finejše zdrobljeno je žveplo, manj ga rabimo, boljši bo uspeh. Kupuje se torej že v tovarnah semljeto žveplo, ki je pod kontrolo javnih preskuševalnih zavodov. Za Štajarsko posreduje ta nakup posredno kemična poskuševalna postaja v Mariboru. Ako naročujejo za- druge, društva, zasebniki itd. žveplo naravnost iz tovarn, pustijo naj ga radi večje varnosti tudi na tem zavodu preskusiti.

Da bodemo bolezen kos zatirati, zatirati jo moramo v nje prvih pojavih. Žveplo zamori sicer tudi že razvito gljivo. Ta se razprostira le površno po zeleni koži raznih delov trsa in je le z nekakimi organi spojena z notranjimi rastlinskimi celicami. Seveda morajo biti pogoji ugodni, suho toplo vreme, da vplivajo prav na gljivo plini, ki se na solncu razvijajo iz žvepla. Namen žveplanja je torej v bistvu drugačen, nego namen škropljenja proti strupeni rosi. Z galico ne zamorimo gljive peronosperre, katera je večjidel pod kožo, galica torej nje glavnih delov ne doseže, pa zamori nje tros (seme), predno ta izkali. Škropljenje proti strupeni rosi je le posredno sredstvo, med tem ko žveplanje neposredno že razvito gljivo uniči. Pri le slabem sporadičnem nastopanju grozdne plesnobe jo torej tudi lahko uženemo, ako žveplamo tedaj, ko se bolezen že pojavlja, kar bi bilo pri pero- nosperi prepozno.

Kjer pa bolezen močno nastopa, moramo pa iz previdnosti prej žveplati. Ako je bolezen že močno razširjena, jo bodemo z žveplanjem pri ugodnih pogojih večinoma zadušili. Žveplo vpliva pa le neposredno, le na tiste dele, kjer se nahaja in le tako dolgo, dokler ga dež ne opere. Če še tako skrbno žveplamo na kacih bolj skritih listih itd., le še ostane zdrava čvrsta gljiva, koje tros (seme) naletava na grozdje itd. in ko je vpliv žvepla odjenjal zopet na novo bolezen širi.

Pravočasno prvo žveplanje več izda kakor pozneje večkratno, ko se prej to izvrši, lažje je bo- lezen ugnati. Najbolje je prvokrat žveplati kmalu potem, ko trs odžene, ko ima kacih 10 cm. dolge mladike. To prvo žveplanje ne prizadeva mnogo stroškov, ker tedaj še ni mnogo žveplati. Na vsak način mora se pa vsaj enkrat pred cvetjem in drugikat neposredno po cvetju žveplati. Najbolje bi bilo takoj po odgajanju trsa enkrat, drugikat neposredno pred cvetjem, tretjekrat takoj po cvetju, potem pa tolikrat, kolikrat se bolezen tu in tam pojavi. Drugo in tretje, oziroma (ako prvokrat še le neposredno pred cvetjem žveplamo) prvo in drugo žveplanje izvršuje se na priliko o istem času, ko se prvo- krat in drugokrat škropi. Naravno je torej, da bi si vinogradniki delo radi olajšali, oba dela spojili, to toliko bolj, ker jim neugodno vreme, katero pa ravno gljive zeló pospešuje, prepušča malo časa. Nekateri so ravno poskusili spojiti žveplanje s škropljenjem in to baje z dobrim uspehom. Gledé tega načina žveplanja sicer še res marsikaj ni dognano, a vendar navadni teo- retični pomisleki proti temu pa tudi ne veljajo. V prvi vrsti ni se bati vinogradnikom nikakšne škode. V slučaju da uspeh popolnoma izostane, bila bi škoda le stroškov kacih 14 kr. za 100 litrov tekočine, toliko namreč stane žveplo. Radi zanesljivosti uspeha naj bi isti, ki imajo čas in voljo zgodaj žvepliti in jim vreme to

dopušča, za sedaj s tem spojenim delom vsaj nekoliko poskusili, drugo pa žveplali z mehovi, kakor navadno. Kdor pa tega noče in ne more storiti, ta pa naj sploh skuša primešavati zmesi za škropljenje tudi žveplo. Škodovalo mu na nobeden način ne bode, in če se je v nekaterih slučajih obneslo, obneslo se bode najbrže tudi splošno, da se doseže korist tega postopanja za gotovo, je treba splošno poskušati, in vsled svoje velike praktične važnosti je to tacega poskusa tudi vredno. Kdor ima priliko občevati z najširjimi krogi vinogradnikov, kdor pozna težave gledé pravočasnega dela v raznih pokrajinah, ta vé, kaj velja olajšano delo. Pisalec ve dobro iz svojih službenih potovanj, da bode le mali del vinogradnikov opravil pravočasno žveplanje kot posebno delo, med tem ko vsak poreče: „Ako je možno to spojiti s škropljenjem, bodem pa rad tako storil“.

Če smo še glede vspeha nekoliko v nejasnem, z ozirom na možnost praktične izvršitve pa nam ni treba nikakor dvomiti. Gledé tega so nam dosedajni poskusi, ako ravno redki, vendar dovolj porok.

Seveda se žveplo ne topi v vodi. Pa saj tudi oborina galice z apnom ni v vodi raztopljiva, temveč sede na dno. Tudi se ne da žveplo kar prosto z vodo zmešati. Kakor se je pa poskusilo prej ko se tekočini primeša nekako testo le z nekoliko čiste vode ali tople vode, v kateri je raztopljeno nekoliko mila, dá se to čisto dobro napraviti.

Specifična težina žvepla je 2 05, res je torej, da žveplo ne more plavati po čisti vodi. Pa specifična težina žganega apna je tudi 2—3, galice pa tudi okoli 3. Galica in apno napravita torej neraztopno spojino, ki je celó težja kakor žveplo. Seveda mora biti žveplo fino semljeto, le tedaj zna biti vspeh dober, potem pa tudi ne bo nič bolj mašilo škropilnic kakor jih sedaj kaka bolj gosta zmes galice in apna. Saj škropijo nekateri posebno proti bolezni „Blackrot“ celo s 6% galice, kar napravi mnogo bolj gosto zmes.

Finega, dobro semljetežga žvepla, ki je v tekočini dobro razdeljeno, pa tudi ni treba mnogo, ni ga treba mnogo več nego galice. Za par dekagramov se tu ne gre. Poskusi so se delali z 2% žvepla in to je zadostovalo. Pri žveplanju z mehovi porabi se za oral in pet kratno žveplanje okoli 40 kg žvepla.

Pri nas rabimo za oral na priliko 12 kg galice, katero topimo v 6—8 hl vode. Ako. bi primešali vsakemu hl tekočine po kg žvepla, rabili bi za dvakratno, ozir. trikratno žveplanje v zvezi s škropljenjem 12—16 kg žvepla. To je samo za 2—3 kratno žveplanje, če pa treba po petkrat žveplati, porabi se ga prilično več. Posebno za poznejša žveplanja ga gre več, ker je površje, katero je žveplati, mnogo večje. Vpoštevati je seveda tudi treba, da gre pri žveplanju z mehovi več žvepla v zgubo, kakor če se s škropljenjem žvepli, kjer je žveplo bolje razdeljeno in se ga nič ne razgubi. Sicer je pa napaka misliti, da je treba mnogo žvepla porabiti. To napako delajo naši vinogradniki mnogokrat, da nasipljejo žveplo preveč na debelo. Vsled tega imajo druge slabe posledice. Ni treba da pride žveplo na posamezne dele trsa, na debelo, temveč na vse dele enakomerno fino razdeljeno, ne samo na grozdje, temveč tudi na mladike.

Za enkratno žveplanje orala vinograda rabi se pri navadnih mehovi 25—3, pri boljših pripravah 15—2 delavnih dni. Ako trikrat škropimo in vsakokrat žveplo primešamo, prihranimo si 45—9 delavcev. To ni ravno mnogo, pa če se vpoštevata, da so pri nas vinogradniki le redko izključno vinogradniki, temveč da imajo še druga dela, da je mnogokrat primanjkanje delavcev, in da je o slabem vremenu baš težko o pravem času izvršiti to delo, potem se mora bolje ceniti žveplanje v zvezi s škropljenjem.

Prva žveplanja v letu se dajo kaj lepo spojiti s škropljenjem, ker tedaj, ko je najboljši čas za škropljenje, je tudi najpripravnejši čas za žveplanje. Radi žveplanja pa seveda ne bomo škropili večkrat, kakor potreba. Zategadelj moramo vendar imeti tudi mehove pripravljene. Če žveplimo prvič ko trs odžene, žveplili bomo

z mehovi ali s cofom. Če se pokaže po drugem škropljenju kje tu in tam plesnoba, vzamemo pa meh v roko. Če bode po tretjem škropljenju še treba žveplati (če se še pokaže kje bolezen), vzamemo zopet meh.

Posebno pri drugem škropljenju je treba gledati, da se vsi deli trsa, tudi grozdje, dobro poškropi v varstvo proti strupeni rosi in če se ob enem tekočini žveplo primeša, proti plesnobi.

Ako štopamo s samim žveplom, obvisi žveplo le površno, prihodnji dež ga izpere, njega vpliv odjenja. Ako pa škropimo žveplo ob enem z galico, se ta zmes z galico in apnom vred bolj prime delov trsa, njegov vpliv zna trajati dalje časa, torej je mogoče, da ne bode treba tolikrat žveplati in porabiti toliko žvepla.

Edini teoretičen predsodek proti temu načinu žveplanja, ki je nekoliko opravičen, je ta, da bi znal biti vpliv žvepla slabši, če je n. pr. v tekočini preveč apna in bi posamezni fini deli žvepla bili od tega apna tako oklenjeni, da bi se ne mogli vsled vročine razvijati ošiduma pogubni plini. Pameten vinogradar pa itak ne vzame odveč apna. Druga prednost žveplanja z mehovi je ta, da se takorekoč celi zrak v vinogradu napoji z žveplom, kar pri suhem, vročem vremenu pospešuje vpliv žvepla. Pa s tem ni dokazano, da ne bi žveplo, ki se ob enem z galico spravi na trs, ki tam bolj stalno ostane vsled daljšega vpliva in ki je finejšje razdeljeno, še ugodnejše vplivalo. Daljši vpliv važen je posebno v mokrih letih, ki so pri nas edino kriva, da nastopa plesnoba tako škodljivo.

Teoretični predsodki tu torej ne veljajo, le širji poskusi bodo dognali vspeh ali nevspeh. In ker ni nikake znatne škode v zvezi, in ker se je nekoliko zanašati tudi na dosedajne, seveda le bolj majhne poskuse, se lahko vinogradnikom smelo priporoča, naj poskusijo ta način zatiranja grozdne plesnobe splošno izkoristiti. Boljše tako, nego nič ali prepozno. Opreznost do gotove meje. Dobra je, kjer varuje nenadejane škode, a biti ne sme zavornica napredku. In dovolj je opreznosti v tem slučaju, ako si pripravimo za vsak slučaj tudi mehove, da porabimo po potrebi in zmožnosti tudi stari način.

Književnost.

(Album slovenskih napevov.) Tako je na slovi lepi glasbeni zbirki, ki obsega 50 najbolj priljubljenih narodnih napevov. Priredil nam je to zbirko za klavir sloveči naš skladatelj, gosp. Fran Gerbič. Cena zbirki 1 gld 50 kr., po pošti 5 kr. več ter se dobiva v zalogi g. L. Schwentnerja v Ljubljani. Ime Gerbič ter — slovenski narodni napevi, to priporoča zbirko dovolj vsem onim, ki so prijatelji lepe igre na klavirju.

(„Erotika“.) To ime je dal nadarjeni slovenski pesnik in pisatelj, g. Ivan Cankar zbirki svojih mičnih poezij. Lična knjižica obsega 118 stranih ter jo je dobiti v zalogi Kleinmayr in Bamberg v Ljubljani za 1 gld. po pošti gld. 1 05.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so poslali: Tušakovi otroci pri Sv. Antonu v Slov. Goricah 1 gld. Moška podružnica v Kamniku znesek 7 gld., katerega so darovali povodom neke veselice „Kamniških rodoljubov“ gg. c. kr. notar Karol Schmidinger 5 gld. in dva neimenovana rodoljuba po 1 gld. Volilo pok. gosp. Lov. Verbiča v Borovnici 200 gld. Slavno uprav. „Slov. Lista“ zbirko 14 gld. G. učitelj Fort. Lužar nabral dne 5. februarja med udeleženci veselice pri g. Jakobu Hribarju v Izlakah 4 gld. 32 kr. Podružnica za Pliberk in okolico čisti dohodek tombole 13 gld. 52 kr. Č. g. Jos. Vodošek, kapelan v Rajhenburgu, nabral na gostiji Cerjakove Jerčke v Meršivih Loščah 7 gld. 50 kr. Č. g. Janez Vestar, kurat v Otaležu pri Idriji po g. advokatu dr. Ivanu Susteršiču 10 gld. Slavna okrajna posojilnica v Kamniku 30 gld. M. K. namesto venca na rakev umrle Ivane Kotnik 5 gld. Podružnica v Ljutomeru iz nabiralnika pri g. Sršenu 2 gld. 80 kr. Gdč. Fanika Burkeljčeva v Radečah 2 gld. 50 kr. Slavna posojilnica v Gornji Radgoni 5 gld. Sent-peterska moška podružnica v Ljubljani po č. g. blagajniku Fr. Pavliču dohodek veselice 244 gld. 14 kr. in letnine 116 gld. 37 kr., skupaj 360 gld. 51 kr. Slavna okrajna posojilnica v Litiji 10 gld. Litijsko-šmartinske Slovenke 100 gld. kot osmo pokroviteljino, pokroviteljica bode gospa Josipina Bartl, soproga nadučitelja v Šmartinu pri Litiji. Ormoška moška podružnica iz nabiralnika pri g. Sim. Kandriču 2 gld. Podružnica v Medgorjah na Korškem 20 gld. Davalcem prisrčna hvala! Ljubljana in Litija sta postali z narodno požrtvovalnostjo Slovenije častni kroni.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Sejmi.

Dne 4. aprila v Celju, Ljutomeru, Mariboru in Ptujski gori. Dne 6. v Novicerkvi pri Celju. Dne 8. v Dobjem.

Koledar.

Petek (31.) + Veliki petek; Modest, škof. — Mali traven ali april. Sobota (1.) Velikonočna sobota; Hugon, škof. — Nedelja (2.) Velika noč ali vstajenje Gospodovo. — Ponedeljek (3.) Velikonočni ponedeljek. Rihard, škof. — Torek (4.) Izidor, škof; Rozamila. — Sreda (5.) Vincencij Ferer, spozn. — Četrtek (6.) Sikst, papež; Celestin, papež. — Zadnji krajec 3. ob 1. uri 1. min. zvečer.

Loterijske številke.

Linc 25. marca 1898: 87, 22, 28, 29, 68.
Trst „ „ „ 22, 70, 13, 82, 14.

ZAHVALA.

Vsem, kateri so po prerano umrlem, nepozabljenemu sinu, možu in očetu, gospodu

ANTONU EBERL

učitelju pri Veliki-Nedelji

svoje pretresljivo žalostno sočutje pismeno izrazili, izreka se najpristranejša zahvala.

Posebno pa v. č. gospodu jubilaru in župniku v Žičah, v. č. gospodu žup. od Sv. Jarneja, v. č. gospodu katehetu iz Prihove, gosp. nadučitelju Košar za ginljivi grobni govor, za krasne vence učiteljstva od Velike-Nedelje in učiteljskega društva Ormož; učiteljem pevcem za žalostinke, učiteljicam in učiteljem ormoškega, slovenjebistriškega in konjiškega okraja, občinskim zastopnikom od Vel. Nedelje, ter vsem, ki so 23. marca rajnega v tako obilnem številu premili na mirodvor v Žičah k večnemu počitku. (159) 1

Žalujoči ostali.

Služba občinskega tajnika

Z letno plačo 360 gld. je takoj oddati. (Poleg tega je tudi nekaj privatnih zaslužkov.) Prosilci morajo biti nemški in slovenskega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožni ter večji potrebni postav. Dokazati morajo, da so že kot občinski tajniki službovali. (106) 3—1

Občina trga Velenje 27. marca 1899.

Vinko Ježovnik, župan.

Potovalca

išče proti gotovini in dietami jedna prvih kat. zavarovalnic proti nezgodam. Prosilci ki lahko izkažejo popolno zmožnost, naj pošljejo svoje ponudbe opremljene s spričevali pod št. 1000 uprav. „Domovine“ v Celju. (104) 3—1

Naznanilo.

Ravnateljstvo gornjesavinjske posojilnice v Mozirji namerava dati svojo gostilno pri „Kroni“ obstoječo iz 7 sob in celo hišno opravo, 2 kleti, kegljišča, ledenice, gospodarskega poslopja in dveh vrtov od 1. majnika t. l. po jako ugodnih pogojih v najem.

Na posebno željo odda se tudi ena njiva obsegajoča 2/3 orala. — Kavcija bode enoletna najemnina. — Natančnejši pogoji zvezo se le osebnost od ravnateljstva posojilnice v Mozirji. (106) 3-1 Ravnateljstvo.

Pozor!

Jaz spodaj podpisana naznam, da mojemu možu Jakob Novaku ni smeti dati niti blaga ali denarja, ker jaz nisem plačnica za njega. (95) 3—3

Neža Novak

gostilničarka v Gorenjem, Štajarsko.

Veliko posestvo

10 minut od koledvora na Ponikvi s 70 orali zemlje, med temi 40 oralo gozda, drugo pa travniki in njive je z vsem pod ugodnimi pogoji prodati. Pri posestvu so tudi ribniki in jeden mlin. — Več pove

(105) 2-1

Jos Zidanšek, Ponikva ob j. ž.

Zahvala.

Srčno zahvalo izrekamo vsem, ki so nas ob tako nepričakovani smrti našega nepozabnega očeta, soproga

Franc-a Svetel

tolažili in izrekli svoje sočutje. Zahvalujemo se tudi vsem darovalcem krasnih vencev, čast. duhovščini, cenj. g. Peter Majdiču, kakor tudi vsem spremljevalcem rajnega k večnemu počitku.

Gaberje pri Celju, dne 28. marca 1899.

(108)

Franciška Svetel in rodbina.

Zobozdravniško naznanilo.

Javim sl. občinstvu, da ordinujem za zobozdravništvo vsaki dan od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. popoldne.

(91) 3—3

Dr. Alojzij Praunseis.

Bizeljsko vino.

Usojam si naznaniti, da bom o velikonočnih praznikih tečil bizeljsko vino iz kleti kneza Windischgrätz, liter po 48 kr.

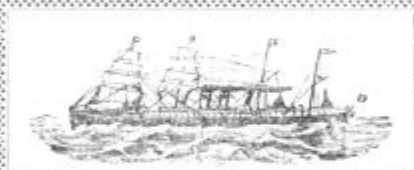
Jurij Lemež
gostilničar v Celji.

Za dobiti samo
pri **Kristijanu Wolfu**
Kolodvorske ulice 6
„pri cesarskem klobuku“
klobuki najboljša fabrikata in najnovejša fazone
sedaj za skoraj polovično ceno.

Vožne karte in tovorni listi v

AMERIKO.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.
Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje Red Star Linie. Dunaj IV.
Wienergürtel 20.

Julij Popper, Bahnstr. 8, Innsbruck
in **Anton Rebek, Kolodvorska ulica 29 v Ljubljani.**

Podpisani naznanja da ima
1500 zelenocephljenih trt
na prodaj, komad po 10 kr.

(100) 2—2

Aleksander Graber
Krčevina pri Vurbergu, pošta Ptuj.

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na
debelo in drobno.

Kupuje vsake vrste deželnih pridelkov, ka-
kor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso,
konoplje, laneno seme. Ob času vsake vrste
sadje, tudi divji kostanj vsake množine, sploh
vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vza-
mem tudi še fižol vsake vrste in vsako mno-
žino, kakor tudi jajca in kuretino. Kupim
tudi suhe gobe, orehe, suhe in sveže hruške,
želod itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim
gg. duhovnikom naznanjem, da imam vsako-
vrstne pristno čebelnovoščene sveče v zalogi.

Imam tudi **krompir za seme**
v zalogi, rožni in beli
in seme štajarske detelje.

„Pri dobrem pastirju“!

Kupim vsake vrste jabolka.

Kupim vsake vrste jabolka.

Svoji k svojim!

IVAN REBEK

stavbeni in umetni ključar
v Celji

Poljske ulice št. 14, v lastni hiši.

Priporočam se prečastiti duhovščini in slav. občinstvu za napravo vsakovrstnih del, spadajočih
v mojo stroko, n. pr. napeljave vodovalov in strelovodov, hišne telefone in telefone, štedilna ognjišča
vsake velikosti in kakovosti. Izdelujem nagrobne, predaltarske, vrtno in druge železne ograje, kakor
tudi vrata, navačna in umetna dela.

Priporočam svoje na stroj pletene mreže za ograjenje vrtov ali dvorišč, kakor tudi v varstvo
velikih steklenih oken, n. pr. pri cerkvah itd. itd.

Načrti in proračuni brezplačno.

Vse po najnižjih cenah.

Svoji k svojim!

Trgovina mešanega blaga

popolno urejena v manufakturi, špeceriji, železnini, lepo-
tičju, drobnjavi, steklu, porcelanu in deželnih pridelkih
prodati je takoj ali s 1. septembrom t. l. Le zaloga
priljubljenega blaga je prevzeti v vrednosti 15 000 gld.
Tako je plačati 5000—7000 gld., ostanek v mesečnih
obrokah. Razproda se na leto za 50.000 gld. Natančneje
pogoje pove lastnik

Josip Sikošek
Dobrna pri Celji.

(102) 2—2

Posestvo na prodaj.

Lepo posestvo z gospodarskimi poslopji, je vredno
na prodaj. Posestvo meri okoli 22 oralov in je dobiti
za 950 goldinarjev. Več pove

(92) 3—3

Janez Drobnič
v Laškem trgu.

Domača tvrdka

Josip Lorber in dr.

tovarna za stroje in livarna
v Žalcu pri Celji
izdeluje in prodaja
po tovarniški ceni.

Najboljše in najce-
nejše travniške brane
katerih se rabi dandanes
že na tisoče, izvrsten
pripomoček za čiščenje
travnikov. Nadalje naj-
boljše možnarje proti toči,
kakor tudi k temu spa-
dajoče plehaste cilindre,
najzibornejša slamorez-
nice, najnovejša mlatil-
nice z ležiščem na kroglice,
istotako stiskalnice in
mline za grozdje in sadje,
geple itd. itd.

Prevzame v najboljšo
in točno izvršbo vsa v
strojno in livarsko stroko
spadajoča dela, za to-
varne, mline, žage in druge
obrtijske naprave, isto-
tako prevzame vsak stroj
v najtemeljitejšo in ce-
nejo popravilo.

Za vsak možnar,
stroj, sploh za vsako
delo se jamči.

* Cene tovarniške. *

Zahvale.

Spoštovani gospod!

Zahvaljujem Vas, ker ste mi poslali tako
izvrstno zdravilo proti kašlju in prsoboli. Po-
rabil sem jedno steklenico trpotčevega soka, pa
sta mi kašelj in prsobol skoro prenehala. Poš-
ljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega
trpotčevega soka ter zraven tudi 2 zavoja čaja
proti kašlju. Z velespoštovanjem

Vaš hvaležni

Jakob Suppan.

V Divači, dne 19. vinotoka 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), kateri
deluje tako izvrstno zoper kašelj, prsobol, hripa,
težkemu dihanju pa tudi za stare bolečine,
dobiva se vedno svež v lekarni k Zrinjskomu,
H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naj vsakdo pazi na varstveno znamko, ker
le oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima
na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega,
bana hrvatskega.

Cena steklenice trpotčevega soka z natanč-
nim navodilom o uporabi je 75 krajcarjev.

Zraven trpotčevega soka je tudi dobro ra-
biti gorski čaj proti kašlju.

Cena jednemu zavoju gorskega čaja proti
kašlju z natančnim navodilom je 35 kr.

Prvo kakor drugo se pošilja vsak dan po
poštnem povzetju. Kdor pošlje denar v naprej,
naj priloži za vojni list in za zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Cenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkem časom sem si naročil od Vas
jedno steklenico krepilnih švedskih kapljic, one
so meni in mojim znancem tako dobro poma-
gale, da se Vam moram za to dobro zdravilo
najtojeleje zahvaliti. Blagovolite mi za moje
znance še poslati tri steklenice po 80 kr. po
poštnem povzetju.

S spoštovanjem

Vid Zanič

Modruš, dne 26. maja 1898.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo iz-
vrstno proti vsem žilodčevim boleznim, pospe-
šujejo prebavljenje, čistijo kri, krepčajo žilodec.
Po teh kapljicah se izgube vse bolezni v želodcu
in črevah ter se dobi dober tek. Paziti je treba
na varstveno znamko, ker le one krepilne šved-
ske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na ste-
klenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana
hrvatskega.

Cena jedni steklenici krepilnih švedskih
kapljic z natančnim navodilom je 80 kr. Pošilja
se vsak dan po poštnem povzetju. Kdor pošlje
denar v naprej, naj priloži za vojni list in
zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naročila, ki znašajo 5 gld. in več pošiljajo
se poštne prosto.

Vrlo spoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri mesece vsled trganja
po udih in kostoboli. Ko pa je začela rabiti vaše
„mazilo proti kostoboli“ ustala je že po treh
dneh, a danes pa, hvala Bogu, hodi. Zahvaljujoč
se Vam na tem izvanrednem mazilu ostajam
pokoren sluga

Bartol Lisički.

V Strmcu pri Stubici, dne 22. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid) je vrlo dobro
zdravilo proti trganju v kosteh, revmatizmu,
bolečinam v križu, proti prehlajenju, pri pre-
pihu itd. Mazilo krepí izmučene žile, ter po-
maga starim, ki trpijo na slabosti v nogah.

Vsaka steklenica mora biti prevedena z
varstveno znamko, t. j. s sliko Nikole Šubića
Zrinjskega, bana hrvatskega, ker samo ono
mazilo je iz moje lekarne, koje nosi to varst-
veno znamko na steklenici. Cena jedni stekle-
nici mazila proti kostoboli z natančnim navo-
dilom je 75 kr. Razpošilja se vsak dan po
poštnem povzetju.

Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži
za vojni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.